
इनरुवा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: १

संख्या: १०

मिति: २०७९।०९।२२

भाग-२

इनरुवा नगरपालिका

इनरुवा नगरपालिका
इनरुवा नगरपालिकाको सार्वजनिक परिक्षण कार्यविधि - २०७९

नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृति मिति: २०७९।०९।२०

प्रमाणीकरण मिति: २०७९।०९।२१ गते

इनरुवा नगरपालिकाको सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना:

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ को उपदफा ५ बमोजिम इनरुवा नगरकार्यपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सहभागितामूलक किसिमले लेखाजोखा गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्ने यो “इनरुवा नगरपालिकाको सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि, २०७९” तर्जुमा गरिएको छ ।

परिच्छेद १

कार्यविधिका उद्देश्य, संक्षिप्त नाम, तथा परिभाषा

१. **कार्यविधिको उद्देश्य** : यस कार्यविधिको उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- (क) इनरुवा नगरपालिकाले संचालन गर्ने कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सरोकारवालाबाट लेखाजोखा हुने पद्धतिको स्थापना गर्ने,
- (ख) इनरुवा नगरपालिकाले संचालन गर्ने कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सार्वजनिक परीक्षण प्रणाली अवलम्बन गर्न इनरुवा नगरपालिकालाई मार्गदर्शन गर्ने,
- (ग) इनरुवा नगरपालिकाले संचालन गर्ने कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सार्वजनिक परीक्षण प्रक्रियालाई स्पष्ट, पारदर्शी तथा व्यवस्थित गर्ने,
- (घ) इनरुवा नगरपालिकाले संचालन गर्ने कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सार्वजनिक परीक्षण प्रक्रियामा एकरूपता ल्याउने ।

२. **संक्षिप्त नाम** : यस कार्यविधिको नाम “इनरुवा नगरपालिका सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि २०७९” रहेकोछ । यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाले स्वीकृती गरेको मिति देखि लागु हुनेछ ।

३. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्ग अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

- क) “ऐन” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) “कार्यपालिका” भन्नाले इनरुवा नगर कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।
- (ग) “बोर्ड” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको बोर्डलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) “इनरुवा नगरपालिकाको प्रमुख” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्नेछ ।
- (ङ) “विषयगत शाखा” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाको विभिन्न विषयगत शाखालाई सम्झनुपर्छ ।
- (च) “विकास साभेदार” भन्नाले इनरुवा नगरपालिका सग भएका सम्भौता बमोजिम नगद, जिन्सी एव प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन द्विपक्षीय एव बहुपक्षीय दातृ निकाय, संयुक्त राष्ट्र संघीय निकायहरू तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था आदि सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूको समूहले कुनै आयोजना निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नका लागि आफूहरू मध्येबाट निश्चित प्रक्रिया बमोजिम गठन गरेको समिति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले लाभग्राही समूहलाई समेत जनाउछ ।
- (ज) “सामाजिक परीक्षण” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाले तयार पारेको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०७९ लाई सम्झनु पर्दछ र इनरुवा नगरपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०७९ मा उल्लेख भए अनुसारका सामाजिक जिम्मेवारी तथा कार्यसम्पादनका लेखाजोखा सम्झनुपर्छ ।

- (झ) “सार्वजनिक परीक्षण” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाको सार्वजनिक परीक्षण, २०७९ लाई सम्झनु पर्दछ र इनरुवा नगरपालिकाको सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि, २०७९ बमोजिम विकास कार्यक्रममा भएका लगानीका लेखाजोखा सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) “गैर सरकारी संस्था” भन्नाले यस कार्यविधिको प्रयोजनका लागि पचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका र इनरुवा नगरपालिकाको नगर सभा बाट आफ्नो कार्यक्रम स्वीकृत गराई इनरुवा नगरपालिकाकोसँग समन्वय राखी कार्य सञ्चालन गर्न गैर नाफा मूलक संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (ट) “सामुदायिक संस्था” भन्नाले जनचेतना सम्बन्धी तालिम, अभिमुखीकरण, सीप विकास, बचत, कर्जा परिचालन, समावेशी विकास र सशक्तीकरण गन उद्देश्यल निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गरी प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका संस्था तथा इनरुवा नगरपालिकाकोमा सूचीकृत भएका समुदायमा आधारित संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (ठ) “सामुदायिक संस्था” भन्नाले जनचेतना सम्बन्धी तालिम, अभिमुखीकरण, सीप विकास, बचत, कर्जा परिचालन, समावेशी विकास र सशक्तीकरण गर्ने उद्देश्यले निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गरी प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका संस्था तथा इनरुवा नगरपालिकाकोमा सूचीकृत भएका समुदायमा आधारित संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (ड) “योजना” भन्नाले इनरुवा नगरकोको समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी तयार पारिएका आवधि नगर विकास योजना, वार्षिक नगर विकास योजना, क्षेत्रगत योजना र यस्ता प्रकारका अन्य योजनालाई सम्झनुपर्छ ।
- (ढ) “कार्यक्रम” भन्नाले निश्चित उद्देश्य प्राप्तिका लागि तयार गरिएका क्षेत्रगत, विषयगत, श्रोतगत वा वडा स्तरिय कार्यक्रम सम्झनुपर्छ ।
- (ण) “आयोजना” भन्नाले कुन भौगोलिक क्षेत्र वा कार्य क्षत्रमा निश्चित अवधि र लगानी रकम तोकी निर्धारित उद्देश्य प्राप्तिका लागि तयार गरिएका आयोजना सम्झनुपर्छ ।
- (त) “अनुदान” भन्नाले नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट नगरपालिकालाई प्राप्त हुने वित्तिय समानिकरण अनुदान, राजश्व बाडफाड अनुदान, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान तथा विशेष अनुदान, अन्य विभिन्न मन्त्रालय, कार्यक्रम, जिल्ला समन्वय समिति, कोष र दात निकायबाट उपलब्ध हुने वित्तीय, प्राविधिक एव वस्तुगत सहयोग समेत लाई सम्झनुपर्छ ।
- (थ) “सामाजिक जिम्मेवारी” इनरुवा नगरपालिकाकोले प्रचलित ऐन, नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार समावेशी र समतामूलक विकासका लागि उपयुक्त नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने साथै लक्षित समुहलाई ध्यान दिई सेवा प्रवाह गर्ने दायित्वलाई जनाउदछ ।
- (द) “लक्षित समूह” भन्नाले आर्थिक रूपमा विपन्न वर्गका महिला एव बालबालिका तथा आर्थिक र सामाजिक रूपमा पिछडिएका वगहरू (सब जातजातिका विपन्न वगहरू, ज्येष्ठ नागरिक, दलित, आदिवासी/जनजाति, भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिहरू, मधेसी, मुशिलम तथा पिछडावर्ग) एव नेपाल सरकारल लक्षित समूह भनी तोकेका वग एव समुदाय सम्झनुपर्छ ।
- (ध) “समुदायबाट संचालन हुन योजना” भन्नाले इनरुवा नगरपालिकाको सहयोगमा उपभोक्ता समिति, गैर सरकारी संस्था, टोल विकास संस्था र सामुदायिक संस्थाबाट संचालन हुने निर्माण तथा सामाजिक विकास सम्बन्धी आयोजनालाई सम्झनु पर्छ ।
- (न) “साना कार्यक्रम वा आयोजना ” भन्नाले रु. दश लाख भन्दा कम लगानी भएका कार्यक्रम वा आयोजनालाई सम्झन पर्नेछ ।

(प) “ठूला कार्यक्रम वा आयोजना ” भन्नाले दश लाख वा सो भन्दा माथि लगानी भएका कार्यक्रम वा आयोजना लाई सम्भन्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद २
सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी
व्यवस्था

४. सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था: कार्यक्रम वा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षणका व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ:

४.१ कार्यक्रम वा आयोजना सार्वजनिक परीक्षण गर्नुपर्ने : इनरुवा नगरपालिकामा वाह्य तथा आन्तरिक श्रोतबाट संचालन हुने सबै किसिमका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू सम्पन्न भएपछि अन्तिम किस्ता भुक्तानी पूर्व अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्दछ । तर कार्यक्रम तथा आयोजनाका कार्यान्वयनका प्रारम्भमा र किस्ता निकासी पूर्व सार्वजनिक परीक्षण गराउन यो व्यवस्थाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन । यस्तो व्यवस्था निर्माण व्यवसायी, उपभोक्ता समिति, गैसस, टोल विकास संस्था, सामुदायिक संस्थासँग गरिने सम्झौतामा अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

४.२ कार्यक्रम तथा आयोजनाका वर्गीकरण : कार्यक्रम तथा आयोजना वा कार्यक्रमहरूमा भएका लगानीका आधारमा रु.दश लाख भन्दा कम तथा बढि रकम लगानीका आधारमा साना तथा ठूला आयोजना वा कार्यक्रम भनी वर्गीकरण गरी सार्वजनिक परीक्षण कार्य सरलीकृत र विस्तृत गरिनेछ । सार्वजनिक परीक्षणको कार्य इनरुवा नगरपालिका आफै वा सहजकर्ता सेवा करारमा लिई गर्न सकिनेछ ।

४.३ विकास साभेदारहरूका सहयोगबाट संचालन हुन योजनाका सार्वजनिक परीक्षण :
यस

कार्यविधिमा अन्यत्र जे सुकै उल्लेख भएतापनि विकास साभेदारहरूको सहयोगमा सञ्चालित कार्यक्रम तथा आयोजनाको सार्वजनिक परीक्षण उक्त कार्यक्रम तथा आयोजनाको सम्झौता वा दस्तावेजमा उल्लेख गरेको व्यवस्था अनुसार हुनेछ । सो नभएमा यस कार्यविधि अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गरिनेछ ।

परिच्छेद - ३

साना कार्यक्रम वा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

५. साना कार्यक्रम वा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्ने :

समुदाय (उपभोक्ता समिति, गैर सरकारी संस्था, टोल विकास संस्था र समुदायिक संस्था) मार्फत संचालन वा निर्माण भएका रु. दश लाख भन्दा कम रकम लगानी भएका आयोजनाहरूको बुँदा नं. ६ देखि ८ मा भएका व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गर्नुपर्नेछ । रु. दश लाख भन्दा कम रकमका लगानी हुने योजनाको को लागि सहजकर्ताले अनुसूची २ मा दिइएका ढाँचा प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६. सार्वजनिक परीक्षणका
सूचना

आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय (उपभोक्ता समिति, गैसस, टोल विकास समिति, सामुदायिक संस्था) ले कम्तीमा सात दिन अगावै सार्वजनिक परीक्षण हुने मिति, समय र स्थान खोली सम्बन्धित उपभोक्ता, समुदायको सदस्यहरूलाई सूचना दिनु पर्नेछ ।

७. साना आयोजना वा कार्यक्रम सम्बन्धी विवरण तयारी

कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्ने निकायले सम्पन्न योजना सम्बन्धी विवरण अनुसूची-१ को ढाँचामा तयार गर्नुपर्नेछ । यसरी तयार गरेका विवरण सार्वजनिक परीक्षण गर्ने समुदाय भेलामा प्रस्तुत गरी सोको एक प्रति सम्बन्धित वडा कार्यालय र इनरुवा नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

८. साना आयोजना वा कार्यक्रम सार्वजनिक परीक्षण भेला संचालन विधि

- ८.१ साना आयोजना वा कार्यक्रम सार्वजनिक परीक्षण भेला कार्यक्रम शुरु गर्नुभन्दा पहिले उपस्थिति पुस्तिका खडा गरी कार्यक्रममा उपस्थित भएका समुदायका सदस्यहरूका उपस्थिति जनाउन पर्नेछ । कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न कार्यक्रम तालिका अग्रिम रूपमा तयार गर्नु पर्नेछ । सहजिकरणको कार्यतालिको लागि नमूना अनुसूची ७ मा दिएकाछन ।
- ८.२ आयोजना वा कार्यक्रम संचालन गर्ने निकायले अनुसूची-१ बमोजिमको सम्पन्न आयोजनाको पूर्ण विवरण भेलामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
- ८.३ कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्ने निकायबाट विवरण प्रस्तुत भै सकेपछि सहभागी समुदायका सदस्यहरूलाई आफ्ना विचार राख्ने अवसर दिनु पर्नेछ । सहभागीले प्रस्तुत गरेको प्रतिक्रिया तथा सुझावमाथि स्पष्ट पार्न वा जवाफ दिने कर्तव्य कार्यक्रम वा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकायको हुनेछ ।
- ८.४. कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्ने निकायका कुनै सदस्य वा भेलाले छानेका सहजकर्ताले सहभागीहरूबाट आएका प्रतिक्रिया तथा सुझावहरू उपस्थिति पुस्तिकामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ । भेलामा कुनै निर्णय भएमा सोको निर्णय समेत सोही पुस्तिकामा उल्लेख गरिनेछ । सहजकर्ताले सहजीकरण गर्न आफ्नो प्रयोजनका लागि अनुसूची ८ मा दिइएका चेकलिष्ट प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
- ८.५ कार्यक्रमको अन्त्यमा पुस्तिकामा उल्लेख गरिएका प्रतिक्रिया, सुझाव तथा निर्णयहरू सहभागीहरूलाई सुनाई उपस्थिति इनरुवा नगरपालिकाको प्रतिनिधिहरू र जनसमुदायले तोकेको दुई जना प्रतिनिधिबाट प्रमाणित गराउनु पर्नेछ । यसरी प्रमाणित गरिएका टिपोटका प्रतिलिपि कार्यक्रम वा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकायले आयोजनाको अन्तिम भुक्तानीको लागि इनरुवा नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ८.६ माथि जे कुरा उल्लेख भएता पनि तालिम गोष्ठी, भेला, अभिमुखिकरण, कार्यशाला गोष्ठी, अन्तरक्रिया कार्यक्रम, छलफल, सेमिनार आदिको हकमा कार्यक्रम स्थलमा अनुसूचि ९ बमोजिमको सूचना पाटि राख्नु पर्नेछ । अन्तिम शेशनमा सहभागीहरूलाई जानकारी गराई माईनोटमा निर्णय लेखि सार्वजनिककरण गरेको हुनु पर्ने छ । सो माईनोटको प्रतिलिपि र सूचना पाटिको फोटोकपी अन्तिम भुक्तानीमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

ठूला कार्यक्रम तथा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

९. ठूला कार्यक्रम तथा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षण गर्नुपर्ने : रु. दश लाख भन्दा बढी रकम लगानी भएको समुदाय वा उपभोक्ता समिति मार्फत संचालित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको बुँदा नं.१० देखि १३ सम्म र निर्माण व्यवसायी मार्फत संचालन भएका योजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षण बुँदा नं.१४ र १५ मा भएका व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक परीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

१०. **समुदाय वा उपभोक्ता समिति मार्फत संचालित ठूला कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षण:** समुदायमार्फत संचालन भएका रु. पन्ध्र लाख रुपैया भन्दा बढी रकम लगानी भएका आयोजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षणका कार्यसम्पादन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न सम्बन्धित कार्यक्रम तथा आयोजनामा प्रत्यक्ष संलग्न नभएका प्राविधिक वा अन्य कर्मचारी वा सार्वजनिक परीक्षणका लागी सेवा करार लिएका व्यक्तिलाई सहजकर्ताको रूपमा इनरुवा नगरपालिकाले खटाउनु पर्नेछ ।
११. **सार्वजनिक परीक्षणको सूचना :** सार्वजनिक परीक्षणको लागि आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायले कम्तीमा सात दिन अगावै छलफल हुने मिति, समय र स्थान खोली इनरुवा नगरपालिकाले सम्बन्धित उपभोक्ताहरूलाई सूचना दिनु पर्नेछ ।
१२. **विषयवस्तु तयारी :** सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा एकरूपता ल्याउन आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गन उपभोक्ता समिति/गैसस/सामुदायिक संस्था/टोल विकास संस्थाले सम्बन्धित उपभोक्ताहरूलाई जानकारी गराउन अनुसूची-१ बमोजिम आयोजनाको पूर्ण विवरण तयार गर्नुपर्नेछ ।
१३. **सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम संचालन विधि:**
- १३.१ सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा उपस्थित उपभोक्ता समिति/गैसस/सामुदायिक संस्था/टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी, इनरुवा नगरपालिकाबाट खटाइएका कर्मचारी, सहजकर्ता तथा उपभोक्ताहरूका उपस्थिति पस्तिका खडा गरी नाम, थर, ठेगाना तथा संस्थाका प्रतिनिधि भए नाम र पद समेत उपस्थिति जनाउन पर्नेछ ।
- १३.२ सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ता र योजना क्षेत्रका स्थानीय जनप्रतिनिधि समेत उपस्थित हुनु पर्नेछ । उपस्थितिको लागि सार्वजनिक परीक्षण हुने मिति, समय, स्थानबारे सूचना दिनुपर्नेछ । आफ्नो क्षेत्रमा हुन सार्वजनिक परीक्षण भेलामा सहभागी हुने स्थानीय जनप्रतिनिधिका कर्तव्य हुनेछ ।
- १३.३ सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रमका उद्देश्य, कार्यक्रम संचालन विधि, समय र आचार संहिताबारे इनरुवा नगरपालिकाबाट खटाएका सहजकर्ताले कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई जानकारी गराउन पर्नेछ ।
- १३.४ कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्ने निकायले अनुसूची-१ बमोजिमको आयोजनाको पूर्ण विवरण कार्यक्रममा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ । साको लागि योजना खातालाई समेत प्रयोगमा ल्याउन सकिनेछ ।
- १३.५ कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्ने निकायको तर्फबाट विवरण प्रस्तुत भएपछि इनरुवा नगरपालिकाबाट खटाएका सहजकर्ताले पूर्व तयारी गरिएका प्रश्नहरू राखी खुला छलफलका माध्यमबाट सहभागीहरूको प्रतिक्रिया तथा सुझाव आह्वान गर्नु पर्नेछ । सहजकर्ताले अनुसूची ८ मा दिइएको चेकलिष्टको आधारमा छलफलको सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
- १३.६ सहभागीहरूले कार्यक्रममा प्रस्तुत गरेका विचारहरूलाई सहजकर्ताले टिपोट गरी राख्नु पर्नेछ । सहभागीले प्रस्तुत गरेका प्रतिक्रिया तथा सुझावमा आयोजना संचालन गर्ने निकायले थप स्पष्ट पार्नुपर्नेछ ।
- १३.७ इनरुवा नगरपालिकाले खटाएका सहजकर्ताले सार्वजनिक परीक्षणको क्रममा प्राप्त गुनासो, प्रतिक्रिया तथा सुझावहरूको आधारमा स्थलगत अध्ययन समेत गरी वस्तुस्थिति सहित अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ । त्यस्ता प्रतिवेदन सहजकर्ताले सम्बन्धित इनरुवा नगरपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्ने छ ।
१४. **निर्माण व्यवसायी मार्फत संचालन भएका योजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षण**
निर्माण व्यवसायी मार्फत संचालित भौतिक पूर्वाधार आयोजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षण गन जिम्मेवारी सो आयोजनाका लागि तोकिएका प्राविधिक कर्मचारी वा सेवा करारमा लिएका सहजकर्ता र जुनवडामा कार्य भएको छ त्यस वडा बाट रुजु गरेको हुनपर्ने छ ।
१५. **निर्माण व्यावसायी मार्फत संचालन भएका आयोजनाहरूका सार्वजनिक परीक्षण विधि:**
निर्माण व्यावसायी मार्फत संचालन भएको कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको हकमा सार्वजनिक परीक्षण देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :

- १५.१ ठेक्काबाट संचालित आयोजनाहरूको सार्वजनिक परीक्षण हुने मिति, स्थान र समय तोक्ने कार्यमा तोकिएको प्राविधिक र निर्माण व्यवसायीले समन्वय गरी सार्वजनिक परीक्षण हुनुभन्दा कम्तीमा सात दिन अगावै आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने उपभोक्ताहरूलाई सूचना दिनु पर्नेछ ।
- १५.२ सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा उपस्थित उपभोक्ताहरूको उपस्थिति पुस्तिका खडा गरी नाम, थर, ठेगाना र संस्था भएमा नाम, पद सहित उपस्थिति जनाउनु पर्नेछ ।
- १५.३ सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रमको उद्देश्य, कार्यक्रम संचालन विधि, समय र आचार संहितावार इनरुवा नगरपालिकाबाट खटाएका प्राविधिक कर्मचारी वा सहजकर्ताले कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- १५.४ आयोजना संचालन गर्ने निर्माण व्यवसायीले अनुसूची-३ बमोजिमको आयोजनाको विवरण कार्यक्रममा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
- १५.५ निर्माण व्यवसायीको तर्फबाट विवरण प्रस्तुत भएपछि खटाएका प्राविधिक वा सहजकर्ताले निम्न प्रश्नहरू राखी खुला छलफलका माध्यमबाट सहभागीहरूको प्रतिक्रिया तथा सभावा आह्वान गर्नु पर्नेछ ।
- आयोजना संचालन गर्ने निकायले प्रस्तुत गरे अनुसारको आयोजना सम्पन्नका स्थिति,
  - आयोजना उल्लेख गरेका समयमा शुरु तथा सम्पन्न भए/ नभएको,
  - आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रारम्भ हुन अघि पर्याप्त जानकारी भए/ नभएको
  - काम गर्ने मानिसहरूले ज्याला पाएका/नपाएको
  - आयोजनामा प्रयोग भएका सामग्रीहरू गुणस्तरीय भए/नभएको
  - इनरुवा नगरपालिकाबाट समय समयमा निरीक्षण भए/नभएको
  - निरीक्षण पश्चात प्राप्त सुभावहरू कार्यान्वयन भए/नभएको
  - प्राविधिकहरूबाट नियमित सुपरीवेक्षण भइ सुभाव र सल्लाह प्राप्त भए/नभएको
  - प्राविधिकबाट दिइएका सल्लाह र सुभावहरू उपयुक्त भए/नभएको
- यी मुख्य प्रश्नहरू बाहेक प्राविधिक वा सहजकर्ताले अनुसूची ८ मा दिइएका चेकलिष्टका आधारमा छलफल र सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
- १५.६ सहभागीहरूले कार्यक्रममा प्रस्तुत गरेका विचारहरूलाई आयोजना वा कार्यक्रममा संलग्न प्राविधिक र निर्माण व्यवसायीले नाम सहित टिपोट गर्नुपर्नेछ । सहभागीले प्रस्तुत गरेको प्रतिक्रिया तथा सुभावमाथि थप स्पष्ट निर्माण व्यवसायी एव प्राविधिकले पार्नु पर्नेछ ।
- १५.७ सहजकर्ताले सार्वजनिक परीक्षणका क्रममा प्राप्त गुनासो, प्रतिक्रिया तथा सुभावहरूको आधारमा स्थलगत अध्ययन समेत गरी वस्तुस्थिति सहितको प्रतिवेदन अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा तयार गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो प्रतिवेदन इनरुवा नगरपालिकाको पमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
१६. **सहयोग लिन सक्ने:** इनरुवा नगरपालिकाले सार्वजनिक परीक्षणको लागि स्थानीय तहमा कार्यरत सामुदायिक संस्था वा गैर सरकारी संस्था, टोल विकास संस्था वा अन्य संघ संस्थाको सहयोग लिन सक्नेछ ।
१७. **सूचना पाटी राख्ने :** पूर्वाधार कार्यक्रम वा आयोजनाको विवरण सहितको सूचना पाटी तयार गरी योजना स्थलमा राख्नुपर्नेछ । सूचना पाटीको ढाँचा अनुसूची-५ मा दिइएका छ
१८. **आचार संहिता :** सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन व्यवस्थित कार्यतालिका तयार गरी छलफल सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । सहजकर्ताले छलफललाई विषयमा केन्द्रित गरी व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न अनुसूची ७ मा दिइएका नमूना कार्यक्रम तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा उपस्थित

आयोजक, सहजकर्ता तथा सहभागीहरूले निम्न बमोजिमको आचार संहिता पालना गर्नुपर्नेछ ।

- १८.१ विषयवस्तुमा मात्र केन्द्रीत रही छलफल गर्ने ।
- १८.२ निजी वा व्यक्तिगत कुरामा टिप्पणी नगर्ने तथा व्यक्तिगत आक्षेप नलगाउने ।
- १८.३ सहभागीहरूले व्यक्त गरेका विचारमा प्रतिवाद नगर्ने, प्राप्त प्रतिक्रिया, सुझाव तथा टिप्पणीलाई सकारात्मक रूपमा लिने ।
- १८.४ व्यक्ति वा संस्थाका सार्वजनिक मर्यादा र शिष्टाचारलाई कायम राख्ने ।
- १८.५ सहभागीहरूलाई विचार राख्न प्रोत्साहन गर्न र विचार राख्न वापत धन्यवाद दिने ।
- १८.६ सहजकर्ताले बोल्न समय दिएपछि मात्र सहभागीहरूले आफ्ना कुराहरू राख्ने ।
- १८.७ बोल्दा पाल पाला बोल्न र एउटा व्यक्तिले एकपटक मात्र बोल्ने ।
१९. सार्वजनिक परीक्षणमा प्राप्त सुझावलाई पृष्ठपोषणका रूपमा लिने: सार्वजनिक परीक्षण आयोजना संचालनमा जनसहभागिता वृद्धि गर्न तथा जनताहरूबाट सुझाव तथा प्रतिक्रिया लिन उद्देश्यले संचालन हुने हुनाले सार्वजनिक परीक्षणका क्रममा सहभागीहरूले व्यक्त गरेका विचारलाई पृष्ठपोषणका रूपमा लिनु पर्नेछ ।
२०. सार्वजनिक परीक्षणमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने कागजातहरू: सार्वजनिक परीक्षणमा खटिएका सहजकर्ताले योजना संभौता, योजना खाता, निर्णय पुस्तिका, पत्राचार सम्बन्धी कागजात, आय ब्यय विवरण र अन्य आवश्यक कागजातहरू सक्कल वा प्रतिलिपी प्रस्तुत गर्ने वा गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ५
प्रतिवेदन कार्यान्वयन

२१. प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने

इनरुवा नगरपालिकाको सहयोगमा संचालित आयोजना वा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक परीक्षणको प्रतिवेदन इनरुवा नगरपालिकाको प्रमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । इनरुवा नगरपालिकाको प्रमुखले सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनहरू इनरुवा नगरपालिकाको बोर्ड बैठकमा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।

२२. प्रतिवेदनका आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने

सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा आयोजना वा कार्यक्रमको अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।

२३. प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्ने

सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनका मुख्य मुख्य बुदाहरूलाई (सकारात्मक तथा सुधारात्मक) विश्लेषण गरी इनरुवा नगरपालिकाले सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

२४. प्रतिवेदन नगरसभा बैठकमा पेश गर्नुपर्ने,

सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनले औल्याएको कमी कमजोरीहरू भविष्यमा नदोहोरिने गरी सुधार गर्न इनरुवा नगरपालिकाले नीतिगत निर्णय गर्न सक्नेछ । यसका लागि सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन नगरसभाको बैठकमा पेश गर्न अनिवार्य हुनेछ । प्रतिवेदनमा उल्लेखित कुराहरू कार्यान्वयन गर्न इनरुवा नगरपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद - ६
विविध

२५. अन्य निकायहरूबाट यस सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधिका प्रयोग : गैसस तथा अन्य सार्वजनिक संस्था, विषयगत शाखाहरू हरूले पनि यस कार्यविधिलाई प्रयोग गर्न सक्नेछन् । सो गर्न गराउन इनरुवा नगरपालिकाले सहयोग गर्न पर्नेछ ।
२६. अभिमुखिकरण सम्बन्धी व्यवस्था : इनरुवा नगरपालिकाले यो कार्यविधि लागु गरेपछि उपभोक्ता समिति, पदाधिकारी, कर्मचारी तथा मुख्य सरोकारवालालाई एक दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । अभिमुखिकरण कार्यक्रममा प्रस्तुत गर्ने विषयको ढाँचा अनुसूची-६ मा दिइएका छ । इनरुवा नगरपालिकाले सार्वजनिक परीक्षणको वारेमा सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रचार प्रसार गर्नु पर्नेछ ।
२७. थपघट र हेरफेर : यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका क्रममा कुन बाधा अवरोध र अस्पष्टता भएमा त्यस्ता बाधा अडचन फुकाउन प्रयोजनका लागि कार्यपालिकाले यस कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार व्याख्या, थपघट, संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
१७. खारेजी तथा बचाउ : (१) यस कार्यविधि बमोजिम यस अधि भए गरेका सपूर्ण काम कारवाही यस कार्यविधि बमोजिम भए गरेका मानिनेछन् ।
(२) यस कार्यविधिको कुनै प्रावधान प्रचलित ऐन कानून सँग बाभिएमा बाभिएको हद सम्म अमान्य हुनेछ ।

अनुसुचि १

(कार्यविधिका बुँदा (७), (८.२) तथा (१२) संग सम्बन्धित)

उपभोक्ता समिति वा सामुदायिक संस्थाले तयार गर्ने आयोजना वा कार्यक्रम सम्बन्धी विवरणको ढाँचा

१. कार्यक्रम वा आयोजनाका

(क) नाम:.....(ख) स्थल.....

(ग) पहिला किस्ता रकम.....प्राप्त मिति.....

(घ) लागत रकम:.....

(ङ) शुरु हुन वा भएका मिति.....

(च) सम्पन्न हुन वा भएका मिति.....

२. उपभोक्ता समिति/गैसस/टोल विकास संस्था/सामुदायिक संस्थाका

(क) नाम: .....

(ख) अध्यक्षको नाम.....

(ग) सदस्य संख्या:..... महिला संख्या.....पुरुष संख्या.....

३. आम्दानी खर्चका विवरण:

(क) आम्दानी तर्फ

आम्दानीका स्रोत (कहाँबाट नगद वा जिन्सी प्राप्त भया स्रोत खुलाउने)	रकम तथा परिमाण	कैफियत

(क) खर्च तर्फ

खर्चका विवरण	दर	परिमाण	जम्मा रकम
१. सामग्री (क के सामग्री खरिद भए ?)			

२. ज्याला (क वापत कति ज्याला भुक्तानी भयो ?			
३. श्रमदान (कतिजनाल कुन काममा श्रमदान गरे?) का विवरण			
४. ब्यवस्थापन खच (ढुवानी तथा अन्य खर्च)			

(ग) मौज्दात

विवरण	रकम तथा परिमाण	कैफियत
१. नगद		
(क) बैंक		
(ख) ब्यक्तिका जिम्मा		
२. सामग्री		

(घ) भुक्तानी दिन बाँकी

विवरण	रकम तथा परिमाण	कैफियत

४. योजनाका लक्ष तथा प्रगति विवरण

कामका विवरण	लक्ष	प्रगति	पुष्ट्याँइका आधार

५. योजनाले पुरयाएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित जनसंख्या (योजना संचालन भएका स्थानका उपभोक्ताहरू)

६. आयोजना वा कार्यक्रम संचालन गर्दा आयोजक संस्थामा कामको जिम्मेवारी वाँडफाँड (कस कसले केकस्ता कामका जिम्मेवारी लिएका थिए ? खुलाउने :

७. आयोजना वा कार्यक्रम संचालनको क्रममा सम्बन्धित निकायले गरेका अनुगमन पटक :

८. कार्यक्रम संचालनका क्रममा भोगेका समस्याहरू (बुँदागत रुपमा लेख्न) :

९. कार्यक्रम संचालनका क्रममा भएका राम्रा सिकाइ (बुँदागत रुपमा लेख्न) :

१०. सम्पन्न योजनालाई दिगा रुपमा संचालन गर्न भविष्यका योजना क छ ? (बुँदागत रुपमा लेख्न) :

११. समितिका सुझाव अन्य केही भए (बुँदागत रुपमा लेख्न) :

१२. उपभोक्ता समिति/सामुदायिक संस्थाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूका दस्तखत :

.....

नाम:

कोषाध्यक्ष

विवरण तयार मिति:

.....

नाम:

सचिव

.....

नाम :

अध्यक्ष

अनुसूची -
२(कार्यविधिका बुँदा (५) र (१३.४) संग
सम्बन्धित)सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनका
ढाँचा

श्री

इनरुवा नगरपालिका, इनरुवा, सुनसरी

१.

योजनाका

क) नाम:

ख) स्थल:

ग) लागत अनुमान :

घ) योजना शुरु भएका मिति:

ड) योजना सम्पन्न मिति:

च) योजनाको अवस्था: सम्पन्न अधूरो विगिएका

२. उपभोक्ता समिति/गैसस/सामुदायिक

संस्थाका क) नाम :

ख) अध्यक्षका नाम :

ग) सदस्य संख्या : महिला .....पुरुष.....

३. सार्वजनिक परीक्षण भएका क) मिति: ख) स्थान: ग) समय:

४. उपस्थिति : (उपस्थितिका छाँयाप्रति संलग्न गन पन)

नाम	ठेगाना	पद

४. योजनाको लक्ष तथा प्रगति विवरण:

कामका विवरण	लक्ष	प्रगति

६. उपभोक्ता समिति/गैसस/सामुदायिक संस्थाल पेश गरेका आम्दानी खर्चका विवरण:

आम्दानी तफ	
विवरण	रकम रु.
सहयोगी संस्थाबाट निकास	
सामग्री	
ज्जसहभागिता	
श्रमदान	

७. उपभोक्ता समिति/सामुदायिक संस्थाल पेशगरेका विवरण माथि सार्वजनिक परीक्षणमा

खर्चका विवरण			
अनदान तफ		श्रमदान तफ	
विवरण	रकम रु.	विवरण	रकम रु.
क.निमाण सामग्री		क.निमाण सामग्री	
ख.कामदार		ख.कामदार	
ग.ढवानी		ग.ढवानी	

घ.मसिनरी आजार		घ.मसिनरी आजार	
जम्मा		जम्मा	

उपस्थित व्यक्तिहरूका प्रतिक्रिया तथा सुझाव:

क्र.सं.	सुझावकर्ताका नाम थर	सुझावका क्षेत्र, प्रतिक्रिया तथा सुझावका सारसंक्षेप	कैफियत

उपर्युक्त खच विवरण उपभोक्ता समितिल पेश गरेका विवरण सँग मेल खान्छ वा खादन । मेल नखान भएमा कैफियत जनाउन :

८. जानकारीका लागि सा विवरण सव सरोकारवालाहरूलाई सूचित गन सार्वजनिक स्थलका सूचना पाटी टाँस भए / नभएका

.....

.....

.....

नाम:

नाम:

नाम :

सहजकता/प्राविधिक उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष इनरुवा नगरपालिकाका पदाधिकारी
प्रतिवेदन बुझाएको मिति:

अनुसूची - ३

(कार्यविधिका बुँदा १५.४ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक परीक्षणका लागि निर्माण व्यवसायील तयार गर्ने विवरणका ढाँचा

१. योजनाका

क) नाम:

ख) स्थल:

ग) ठेक्का अक :

घ) योजना शुरु भएको मिति:

ड) योजना सम्पन्न मिति:

२. निर्माण व्यवसायीको:

क) फर्मका नाम :

ख) प्रोप्राइटरका नाम :

३. सम्पन्न योजनाको लक्ष तथा प्रगति विवरण :

कामका विवरण (मुख्य मुख्य कायहरू खुलाउन	लागत अनुमान	कैफियत

४. योजनाल पुरयाएका लाभ तथा प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित जनसंख्या (योजना संचालन भएका)

स्थानका उपभोक्ताहरू :

५. योजना संचालनका क्रममा सम्बन्धित निकायल गरेका अनुगमन पटक :

६. कार्यक्रम संचालनका क्रममा भोगेका समस्याहरू (बुँदागत रुपमा लेखन) :

७. सम्पन्न योजनालाई दिगो रुपमा संचालन गन के गन आवश्यक छ ? (बुँदागत रुपमा लेखन) :

.....

ठेकदार वा प्रतिनिधिको दस्तखत:

नाम:

निर्माण व्यवसायका नाम:

विवरण पेश गरेका मिति:

अनुसूची - ४

(कार्यविधिका बुँदा १५.७ संग सम्बन्धित)

निर्माण व्यावसायीवाट सम्पन्न कार्यक्रम वा आयोजनाका सार्वजनिक परीक्षण
प्रतिवेदनको ढाचा

श्री

..... नगरपालिका,

१. योजनाका

क) नाम:

ख) स्थल:

ग) ठेक्का अंक :

घ) योजना शुरु भएका मिति:

ड) योजना सम्पन्न मिति:

२. निर्माण ब्यवसायीको:

क) फर्मका नाम :

ख) प्रोप्राइटरका नाम :

३. सार्वजनिक परीक्षण भएका

क) मिति:

ख) स्थान:

ग) समय:

४. उपस्थिति :

नाम	ठेगाना	पद

५. योजनाको लक्ष तथा प्रगति विवरण:

कामका विवरण (मुख्य मुख्य कायहरू खुलाउने)	लागत अनुमान अनुसार	

६. निर्माण व्यवसायील पेशगरेका विवरण माथि सार्वजनिक परीक्षणमा उपस्थित व्यक्तिहरूका पतिक्रिया

तथा सुभाव:

क्र.सं.	सुभावकर्ताका नाम थर	सुभावका क्षेत्र	प्रतिक्रिया तथा सुभावका सारसंक्षेप	कैफियत

७. सहभागीवाट आएका विचार तथा अवलोकनवाट देखिएका तथ्यहरूका विश्लेषण

.....

नाम:

सहजकर्ता / प्राविधिक

प्रतिवेदन बुझाएका मिति:

.....

नाम:

निर्माण व्यवसायी

.....

नाम :

स्थानीयजनप्रतिनिधि

अनुसूची -५

(कार्यविधिका बुँदा १७ संग सम्बन्धित)

आयोजनाका सूचनापाटीका ढाँचा

कार्यक्रम वा आयोजनाको नाम :

कामका मुख्य विवरण : निर्माण

काय शुरु मिति : निर्माणकार्य

सम्पन्न हुन अवधि :

कार्यक्रम वा आयोजनाका लागत/बजेट :

कार्यक्रम वा आयोजना कार्यान्वयन गन संस्था वा उपभोक्ता समितिका नाम :

लागत ब्यहोन मुख्य संस्था/कार्यालय :

उपभोक्ता/समुदायवाट ब्यहोरिन रकम :

अनुसूची -६

(कार्यविधिका बुँदा २५ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक परिक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रममा प्रस्तुत गर्ने विषयवस्तु :

१. परिभाषा :

क) वित्तीय लेखापरीक्षण:

यसल संस्थाका वित्तीय कारोवारका लेखाजोखा तथा पुष्टि गर्दछ । जसमा स्वीकृतिप्राप्त स्वतन्त्र लेखापरीक्षकहरूबाट वित्तीय कारोवारका लेखा र त्यसका जाँच गरी वित्तीय कारोवारका अन्तिम प्रतिवेदन दिन कार्य हुन्छ । यस भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षण समावेश हुन्छन ।

ख) सार्वजनिक परीक्षण:

सार्वजनिक निकायहरूल आफना क्षेत्रभित्र संचालित कार्यक्रम वा आयोजनाहरूका कार्यान्वयन सुनिश्चित गरी सम्पादन हुन वा सम्पादित कामका परिमाण, लागत, गुणस्तर समेतका लेखाजोखा गर्न स्थानीयउपभोक्ता तथा सरोकारवालाहरूका सहभागितामा सार्वजनिक परीक्षण गर्दछ । सार्वजनिक परीक्षणकोप्रक्रियाल संचालित योजनाको उद्देश्य प्राप्तमा मात्र सहयोग पुरयाउन नभई योजनाका सकारात्मक र सुधार गर्नुपन पक्षका प्राप्त अनुभव र दृष्टान्तहरूलाइ विश्लेषण गरी निर्णय प्रक्रियाका तहमा पृष्ठपोषण गर्दछ । संचालित कार्यक्रम वा आयोजनाहरू निर्धारित समय र कार्यतालिका अनुरूप कार्यान्वयन भए, भएन ? त्यसमा क कति र कसवाट लगानी भएका छ ? क मा कति खच भया ? कामका गुणस्तर कस्ता छ ? खच प्रक्रिया तथा विवरण ठीक छन वा छैनन ? क कस्ता सुधार काय उपयोगी हुन्छ आदि पक्षवार सरोकारवालसंग गरिन छलफल, अन्तरक्रिया, विश्लेषण र सूचनाको आदानप्रदानल स्थानीय स्तरमा गरिन विकासका कार्यक्रमहरूलाइ पारदर्शी, उत्तरदायी र जनमुखी तुल्याउन मात्र होइन स्थानीय उपभोक्ताहरूलाइ आफना भावना व्यक्त गन सक्षम बनाउँदछ ।

सार्वजनिक परीक्षण सामाजिक सशक्तिकरण, सामुदायिक सहभागिता तथा नागरिक निगरानीका निम्ति आवश्यक व्यवस्थापकीय औजार पनि हा । सार्वजनिक परीक्षण योजना संचालनमा जनसहभागिता बृद्धि गन तथा जनताहरूवाट सुझाव तथा प्रतिक्रिया लिन उद्देश्यल संचालन हन्छ, त्यसैल सार्वजनिक परीक्षणमा सहभागीहरूवाट व्यक्त भएका विचारहरू भविष्यका नीति निर्माणकोलागि आधार हुन सक्दछ । योजना फरफारक गन काम स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन र नियमावलीमा व्यवस्था भएका आधारहरू तथा पेश भएका प्रमाणका आधारमा गन पनछ । योजना फरफारकका क्रममा सार्वजनिक परीक्षणका बखत व्यक्त विचारलाइ आधार लिई फरफारक गन नगन भन्ने निर्णय गन हुँदैन ।

२. सार्वजनिक परीक्षणका क्षेत्र

क) आन्तरिक रूपमा संचालन हुने: सार्वजनिक परीक्षण काय इनरुवा नगरपालिकाले आन्तरिक रूपमा सम्पादन गर्दछ। यसले संचालित योजनाका गुणस्तरमा सुधार ल्याउँछ, तथा कार्यान्वयन गन निकायका आन्तरिक व्यवस्थापनका सुधारकालागि सुभाव लिन तथा प्राप्त सुभावलाई कार्यान्वयन गन उद्देश्यल संचालन गरिन्छ। या आमउपभोक्ताहरूबाट संचालित योजनाका प्रारम्भिक जाँचपासपनि हा।

ख) उद्देश्य अनुरूप लगानी भए नभएका जाँच तथा सुधार: सार्वजनिक परीक्षण कार्यमा उपभोक्ता वर्गलाई स्वयम संलग्न गराइ सहभागितामूलक र पारदर्शी ढंगल भए गरेका कायहरूका विवेचना गर्ने, लेखाजोखा गर्ने, सबल र दुर्बल पक्षहरूका विश्लेषण गरी आगामी दिनहरूमा गर्नुपन सुधारात्मक कार्यका पहिचान गरिन्छ। यसबाट संलग्न सरोकारवालाहरूले सम्पन्न भैसकेका कार्यक्रमबाट सिकेका नयाँ सिकाइ/पाठ आदान प्रदान गरी थप सुधारात्मक उपायहरूका पहिचान गरिन्छ।

ग) सरोकारपक्षहरूका सहभागिता र खुल्ला छलफल: सार्वजनिक परीक्षण काय मख्यत उपभोक्ताहरूका चाहना तथा प्रतिक्रिया बुझन संचालन गरिन्छ। सार्वजनिक परीक्षणमा सब उपभोक्ता तथा योजनाका सरोकारपक्षहरूका प्रतिनिधित्व गराइ उपभोक्तालाई लागेका कुराहरू वोल्न स्वतन्त्रता दिइन्छ।

३. सार्वजनिक परीक्षणका उद्देश्य:

(क) योजनाका आमदानी खच तथा अन्य विवरणहरू आम उपभोक्ताहरू समक्ष राखी उपभोक्ताहरूका प्रतिक्रिया लिन।

(ख) कार्यक्रमप्रति जनचासा वृद्धि गरी सम्बन्धित सरोकारवालहरूका सहभागिता वृद्धि गन।

(ग) निर्णय प्रक्रियामा प्रजातान्त्रिक प्रक्रिया र पारदर्शी व्यवहार अवलम्बन गन गराउन सजग गराउन।

(घ) कार्यक्रममा हुनेसकन अनियमितता नियन्त्रण गन र कुन अनियमितता भएका पाइएमा नियन्त्रण गन उपभोक्ताहरूलाई जिम्मेवार बनाउन।

(ङ) योजनामा आम उपभोक्ताहरूका स्वामित्व भाव स्थापित गन।

४. सार्वजनिक परीक्षण पद्धति: (व्यवस्था भएका विधिका व्याख्या गन)

५. सार्वजनिक परीक्षणमा ध्यान दिनुपन कुराहरू:

- आम उपभोक्ता भेला भएको/नभएको
- महिला, दलित र पिछडिएको वर्गको उचित प्रतिनिधित्व भए, नभएको,
- कार्यक्रमले समेटेने क्षेत्रको समानुपातिक प्रतिनिधित्व भए, नभएको,
- आयोजना वा कार्यक्रमको हाल सम्मको कार्यान्वयन स्थिति जानकारी गराएको, नगराएको,
- आयोजना वा कार्यक्रमको हाल सम्मको हाल सम्मको भौतिक र वित्तीय प्रगति जानकारी गराएको, नगराएको,
- बिगतका परीक्षणबाट औल्याएका सुझावहरूको कार्यान्वयन भए, नभएको,
- अनुगमन सुचक तयार गरिएको, नगरिएको,
- अनुगमन बाट देखिएको कमजोरीहरूको सुधार गरिएको नगरिएको,
- सहभागिहरूलाई लागेको कुरा बोल्न दिईएको, नदिईएको,
- सहभागिहरूका विचारलाई जस्ताको तस्तै प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिए, नगरिएको,

६. फारमहरूको प्रयोग : -अनुसूचीमा व्यवस्था भएका फारमहरूको व्याख्या गर्ने)

७. इनरुवा नगरपालिकाले सार्वजनिक परीक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रममा संलग्न गराउनु पर्ने ढाँचा ।

- ✓ सहभागिहरू (अधिकतम ५० जना)
- ✓ स्थानिय तहका वर्तमान पदाधिकारीहरू
- ✓ शाखा प्रमुखहरू
- ✓ विकास योजनाको कार्यान्वयनमा संलग्न सम्बन्धित कर्मचारीहरू
- ✓ उ.बा.संघ,गैसस, संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू
- ✓ राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरू
- ✓ लक्षित समुहका प्रतिनिधिहरू
- ✓ सामुदायिक संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू
- ✓ नगरिक समाजका अगुवाहरू

अनसूची -
७(कार्यविधिको बुँदा १८
सम्बन्धित)सहजकर्ताल सार्वजनिक परीक्षण गन प्रयोग गर्नुपर्ने कार्यक्रमको
नमूना

कार्यक्रम	जिम्मेवारी	समयावधि
कार्यक्रम औपचारिक वा अनौपचारिक कसरी गर्ने (तय गर्ने)		
भेलाको उद्देश्यबारे जानकारी गराउने		
योजनाका स्थिति वा प्रगति बार प्रस्तुतिकरण		
योजनाका स्थितिबार सहभागीका टिप्पणी		
योजनाका आम्दानी खच विवरण प्रस्तुत गर्ने		
आम्दानी खच उपर सहभागीका टिप्पणी लिने		
भेलाको सुभाब उल्लेख गर्ने		
रेकर्ड गरिएका सुभाब तथा सहीछाप		

अनुसूची - ८

(कार्यविधिको बुँदा १५.५ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक परीक्षणका लागि सहजकर्ताले प्रयोग गनुपर्ने चेकलिष्ट

स्वामित्व:

- (क) कार्यक्रम वा आयोजना समुदायले माँग गर अनुसार छ छैन
- (ख) लाभान्वित घरधुरी संख्या
- (ग) लक्षित वर्ग समावेशी (दलित, जनजाति, महिला, गरीब, पिछडिएका वग) को संख्या
- (घ) योजनाबाट हुने उपलब्धिका सूचकहरू प्रष्ट छन छैनन
- (ङ) लक्ष र उपलब्धि बीचका फरक
- (च) योजनाका दिगोपनका लागि समुदायको सहभागिता तथा योगदान
- (छ) योजना समयमा सम्पन्न भया वा भएन भएन भन कारणहरू
- (ज) योजना संचालन गन गठित उपभोक्ता समितिका गठन प्रक्रियाउपयुक्त भए नभएका ।
- (झ) उपभोक्ता समितिमा वास्तविक उपभोक्ताका प्रतिनिधित्व भए नभएका

योजनाका ब्यवस्थापन तथा लेखाप्रणाली

- (क) जिम्मेवारी तालिका प्रष्ट रुपमा छ छैन तथा योजना संचालन गन निकायल प्रस्तत गरे अनुसारका योजना सम्पन्न भए नभएका
- (ख) खरिद प्रक्रिया ऐन, नियम तथा निर्देशिका बमोजिम भया भएन । प्रतिस्पधात्मक कोटेशन अनुसार भएका भए कारण खुलाउन
- (ग) र ५००० भन्दा माथिका खरिदमा मूल्य अभिवृद्धिकरका बिल समावेश भए नभएका । बिलहरूमा त्रुटिहरू भए नभएका
- (घ) स्टोर ब्यवस्थापनमा त्रुटि रह नरहेको
- (ङ) अग्रिम भुक्तानी रकम योजनाको उपभोक्ता समिति वा सञ्चालक समितिल गरेका निर्णय भन्दा फरक छ छैन
- (छ) काटिएका चेक, बैंकका विवरण सँग reconcile (भिडाएर रुज) गरियो गरिएन ।
- (ज) खच विवरणमा उल्लिखित अनुसारका मानिसल काम गरेका हो, होइन ?
- (झ) काम गन मानिसल परै ज्याला पाएका छन, छैनन ?

(ज) इनरुवा नगरपालिकाबाट समय समयमा निरीक्षण भएका छ, छैन ? निरीक्षण पश्चात प्राप्त सुझावहरू कार्यान्वयन भए, भएन ?

पारदर्शिता

(क) योजना स्थलमा योजनाका लगानी बार प्रष्ट हुन गरी सूचना बोर्ड राखिया राखिएन ।

(ख) योजनाका सञ्चालन खर्चका विवरण प्रष्ट छ, छैन ।

(ग) मेजरमेन्ट बुक (नापी किताव) प्रष्ट सित राखिएको छ, छैन ।

(घ) आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन हुन अधि पर्याप्त जानकारी गराउन काम भए नभएका ।

अन्य

(क) सहभागीमध्य कसैल उपभोक्ता समितिका कुन सदस्यका विशेष प्रशंसा मात्र गरेका वा विरोध गरेका अवस्थामा कारण पत्ता लगाउन ।

(ख) सूचना प्रवाहमा दलित, महिला, बालबालिका र पिछडिएका वर्गका सहभागिता रह्या रहेन ।
कतैबाट अवरोध छ, छैन पत्ता लगाउन ।

(ग) प्राविधिकहरूबाट समयम सुझाव र सल्लाह प्राप्त भयो, भएन ? दिइएका सल्लाह र सुझावहरू उपयुक्त थिए, थिएन ?

(घ) योजनालाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गन भविष्यका योजना क छ ?

(ङ) योजनासंचालनका क्रममा महत्वपूर्ण सिकाइ क रह्यो ?

अनुसूचि ९

(कार्यविधिको बुदा ८ को उपबुदा (८.६) संग सम्बन्धित)

तालिम गोष्ठी, भेला, अभिमुखिकरण, कार्यशाला गोष्ठी, अन्तरक्रिया कार्यक्रम, छलफल, सेमिनार
आदिमा राख्ने सूचना पाटिको खाका